

Korte reflectie bij de start van Actie Kerkbalans 2019 (tekst naar de voordracht van Mgr van den Hende)

Ieder jaar opnieuw vragen wij als kerken aan onze kerkleden om hun financiële steun.

De actie Kerkbalans zet de vraag om steun landelijk op de kaart. Kerkbalans is een landelijke campagne. Immers de Kerk is aanwezig in het hele land (en wereldwijd).

De gezamenlijke specifiek Nederlandse campagne Kerkbalans bestaat al meer dan vier decennia. Zelf heb ik de jeugdherinnering dat ik aan het begin van het jaar samen met mijn broer folders rondbracht in het kader van Kerkbalans (mijn vader en moeder waren kernvrijwilligers waar het ging om geldwerving in de parochie), en aan het einde van het jaar deden we een kerstkaart in de brievenbus om de deelnemers aan de actie Kerkbalans te bedanken. Bijdragen is niet altijd vanzelfsprekend.

Kerkbalans staat in de lange traditie van de Kerk om haar leden te vragen om steun. De apostel Paulus omschrijft deze steun als een 'bijdrage aan de noden van de heiligen' (Romeinen 12, 13). In dit perspectief betekent Kerkbalans dat je als kerklid op basis van je gelovige betrokkenheid uitgenodigd wordt om ook materieel bij te dragen aan de gemeenschap van de Kerk.

De betrokkenheid bij de Kerk, de ervaring met de Kerk als waardevolle gemeenschap wordt in het leven van kerkleden/gelovigen op verschillende manieren concreet. De vraag naar de waarde/meerwaarde van de Kerk werd dit jaar ter voorbereiding op de Kerkbalans 2019 dan ook concreet gesteld.

De respondenten die de moeite namen om de vraag te beantwoorden, onderstreepten naast het 'omzien naar elkaar' vaak het belang van gebed en liturgie, van 'inspirerende vieringen op zondag'. Vandaag bij de start van Kerkbalans 2019, ben ik als bisschop uitgenodigd om kort te reflecteren op het waardevolle gegeven van inspirerende vieringen.

In de Kerk komt gebed als eredienst aan God op de eerste plaats. Jezus vraagt in het evangelie om te volharden in gebed (cf Lucas 18, 1). Het gebed heeft alles te maken met het vitaal houden van ons geloof (cf Lucas 18, 6). Bidden als core business van de Kerk en van haar leden.

De grote kerkvergadering van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) sprak zich uit aangaande de liturgie en de eucharistie als hoogtepunt en bron van ons kerkelijk leven (Sacrosanctum Concilium 10/ Lumen Gentium 11).

Inspirerende vieringen bewerken en betekenen dat wij openstaan voor God, ontvankelijk zijn voor zijn woord, en leven vanuit de sacramenten. Paus Franciscus benadrukte in zijn exhortatie over de roeping tot heiligheid (Gaudete et Exultate 152) dat gebed en stilte geen kwestie is van ontsnappen aan de wereld.

Nee, ons bidden en vieren als Kerk is juist verbonden met heel ons leven als christenen, en vaak zijn scharniermomenten in het leven aanleiding om te bidden en liturgie te vieren. Wij brengen ons leven en de noden van de Kerk en de wereld voor de Heer.

Inspirerende vieringen zijn meer dan core business van de Kerk. Paus Benedictus XVI schreef: 'Eredienst zelf, eucharistische gemeenschap, omvat de werkelijkheid van zowel bemind worden als ook anderen op hun beurt liefhebben. Eucharistie die zich niet vertaalt in concrete beoefening van de liefde is ten diepste onvolledig' (Benedictus XVI, Deus caritas est 14).

Vanuit inspirerende vieringen, vanuit onze eredienst aan God komen we als Kerk tot concrete daden van liefde, vanuit de eucharistie ontvangen wij de inspiratie om de liefde van het evangelie te verspreiden in woord en daad. (Zie ook: Sacramentum Caritatis 66, waarin Paus Benedictus XVI schrijft over "de sociale zending die vervat is in de eucharistie en die niet alleen de grens tussen de Heer en ons wil openscheuren, maar bovenal ook de grenzen die ons van elkaar scheiden").

De eredienst aan God in de liturgie is ten diepste verbonden met de sociale leer van de Kerk, met het omzien naar elkaar. Het evangelie leert ons dat concrete naastenliefde evenzeer een eredienst is die we aan God verschuldigd zijn (cf Matteus 25, 35-36.40).

Onze kerkgebouwen van steen staan open om gelovigen als levende stenen (cf 1 Petrus 2, 4-5) te ontvangen en een huis van gebed te zijn van en voor de gelovige gemeenschap.

Kerkbalans heeft te maken met deze werkelijkheid van de Kerk, de werkzame realiteit van biddende en dienstbare mensen die het evangelie ontvangen en leven, die in naam van de Heer bouwen aan een beschaving van liefde met alle mensen van goede wil.

Zo draagt Kerkbalans uiteindelijk ook bij aan een betere balans in onze samenleving.

Inspirerende vieringen om de Heer te ontmoeten en ons leven steeds opnieuw met God te verbinden. Inspirerende vieringen tot troost en sterkte, om getuigenis te kunnen afleggen van de hoop die in ons leeft (cf 1 Petrus 3, 15b). Inspirerende vieringen om werk te kunnen maken van ons geloof en in die kracht de liefde van God met anderen te delen.

De (meer)waarde van de Kerk en inspirerende vieringen zijn niet in geld uit te drukken, maar Kerkbalans draagt materieel bij aan de voortgang van het waardevolle van de Kerk en van het geloof, dat we niet alleen voor onszelf mogen houden maar waarvan we de dragers en verspreiders zijn (zo raakt Kerkbalans tevens aan onze roeping als christenen).